

Konstantins Mednis

BARBOSS I EZŠ

Dzeivōja Barboss pi saiminīka laukūs.
Jam spolva speidāja i vādars auga taukūs,
Partū ka darāja jys bliedeibys —
Veicá nalykumeigys medeibys.

 Raiz pa mežu skrīdams
 I pa druskai rīdams,
 Dzynōs pakaļ styrnai,
 Kura skrīdama pynōs pa garū zōli
 I nu Barbosa nabeja vairs tōli.

Barboss dūmōja — tivleņ tū giuļ
I svaiga galeitá jam bjš.

A tá pieški ar nazkū osu —
Jys produr sovu dāpi bosū,

 Nu kō jam lela sōpá čerās.
 Barboss apzastōj i verās —
 Nazkas mozs kai komuļš velās.
 Niu Barbosam dusmys celās.

Aizklīdzá jys ežam borgi:

»Lobōk ōdu sovu sorgi!

Nazamaisi maņ pa kōjom,

Leiņ tivleņ iz sovom mōjom!«

»Maņ nav kur steigtīs, asmu mōjōs.
Kab nadzeivōtu mežā eži,
To suņū bȳtu pylni meži.
Máš sorgojom tá tautys montu
Nu grauziejim i cytim bliežim.
Patš lobōk tivleņ kōjis auņ,
Tá taidus kai tu zámī saun!«
Pōrzabeidš Barboss laizā kōjis
I sōcá vārtīs, kur jō mōjis.

* * *

I cylvākim tai godōs,
Pec Barbosa princypim kod vodōs.
Kas vaļstš bogoteibys gryb plāšt,
Tys var napatikšonōs īsāšt.

1996

VYLKS I LOPSA

Mežā sazateik lopsa i vylks.

Lopsa lyudz vylku iz pōrrunom sātīs:

»Izbeigsim naidu, izbeigsim plāstīs.

Tu ar spāku, as ar prōtu —

Dzeivōsim mās dzeivi sōtu.

Nu tivlejōs fermys vystys as nesšu,

Bogotu dzeivi deļ tevā as vesšu.

Taiseišu gultu nu vystu spolvu,

Iz meikstim spylvynim tu liksi golvu.

Dzeivā mēsīm bēs jauka,

Mīlastu ässim nu vīna trauka.

Kotru vokor pa jāram maņ nesi,

Iz sātu munus draugus tu vessi.

Taisāsīm mās skaistu mōju

Tiksim obeji iz kōju.

Tolkā paprasāsīm bebrus

I tūs lelūs meža veprus:

Pamatus rakš mōjai vepri,

Bezdeleigys myurās cepli.

Bebru ciltš, kod taisās tolkys:

Kūkus grīzš, likš sīnā bolkys.

Sataisāsīm skaistu pili

I tāv ūša kūka sili.«

Vyss labi gōja,

Dreiži viņ beja skaista mōja.

Cīmūs gōja lopsys rodi,
Dzīsmis dzīdōja tīm strodi.

Lopsa bīži saucá tostus,
Slaveidama sovus gostus.

Mīlasts beja tá iz gūda:
Vystys, jāra galá blūdā.

Slavā vysī saiminikus,
Sūlājās cáļt pīminekļus.

Izgaisa dreīž jāri, vystys,
Tai kai vysys bītu systys:

Vylks sōk sovu garū au-u,
Nikur vairōk jāru nav.

Vysim zynoms vylka gors,
Jam ar lopsu sōcās spors:

»Apādá daudz jāru gosti,

Tagad tu tik gaisu ūsti,

Čeršūs ka pi tovys reiklis...«

A lopsai beja kōjis veiklys,

Drōž paceļ iz svešu molu,

Atrūn jei tī lobu olu:

Kur vāļ vystys,

Vonogim nav systys.

Ka klausāť var tīm zvīeru stōstim,

Jei tykusá pi lobim krōškim,

A nūvōrdzš vylks žīeli kauc,

Kod tam suni ōdu mauc.

* * *

Nu saprast, varom i apjaust, —
Ka vyslelōkī viļtniki teik cauri
Ar vasalu pauri!

2001

EZELŠ SOKA GOLAVŪRDU

Lobōku dzeivi cālṭ ir nu svora

Deļ vysa lelō zvieru bora:

Tai sprīdá zvieri, sagōjuši kūpā

Lelō meža opolyjā lūkā.

Par prišknīku tá ezelš kliust,

Jys vysu zvieru atsauceibu giust.

Omotus tai ezelš dola —

Jam lela golva, augsta škola.

Priškā lik jys tivleņ kurmi:

Tys zámi arš ar sovu purni.

Vajdzeigs ir mýsim vylks,

Kas azaidam jārus viļķš.

Lopsai tá býš lela lūma,

Vysim býš jei milō kūma.

Lopsys prōtu vītā liksim,

Pi skaistom mōjom máš tai tiksīm.

Atskaiti jei stynggrū vásš —

Cik jāru, cōļu mežā násš.

Ar ásti kūkūs likš jei kleimu,

Kuru cierst, jei īviļķš zeimi.

Babri kūkus cierš i zōgej,

I rotūs īškā tūs jī lōdej.

Zámis dorbus vepri veikš,

Statāt kartupeļus steigš.

Nabýš vairs nikaidys raizis,
Tiksim máš pi ūtrōs maizis.
 Rupucš mýsim gūvš izslaukš,
 Pi svaiga pīna vysus sauķš.
 Ōzš brīsmu breidī rogā trauķš.
Vōvereitis kūkā kōpš,
Nu gunšgrāka mýsus glōbš.
 Kod projekts apsprīsts tai kai nōkās,
 Tivleņ lelōs dzīris sōkās.
Sagōja tá vysi zvieri.
Iz golda braņdīns, vystys, jāri,
 Beja rīksti, casnādzeni
 I soldonī peirādzeni.
Tyka saukti tosti jauki —
Sakūpti tikš vysi lauki:
 Leidumus máš mežā leissim,
 Strōdōsim i dorbā sveissim.
Kotrs stōsta, kū jys varās,
Cik býš spāka, tū i darās.
 Ezelám ir lela lūma,
 Tō pec tam ir loba ūma.
Golavōrdu ezelš soka:
»Jōstrōdoj tá býš pec troka!
 Atskaitá pec trejim godim
 Par veiktū dorbu draugim, rodim...«

* * *

Ezelá atskaitá:

Runōšu as demokrātiski,

Kai tōs lītys īt faktiski.

Kritiku peļņiejs kūrmulš i vepris,

Labi strōdōja lopsa i babris.

Ka tai strōdōsim vysi pilīs tiksīm,

A pōri palykušū naudu bankōs liksīm.